

УДК 351.741:343.211.3-053.2/6](042.4)

DOI 10.33244/2617-4154.2(23).2026.85-95

Н. Б. Новицька,

*доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри цивільного права та процесу,
Державний податковий університет*

N. B. Novytska,

*Doctor of Law, Professor,
Professor of the Department of Civil Law and Procedure,
State Tax University
email: natalka_bn_@ukr.net*

ORCID 0000-0003-4753-7625;

В. О. Садова,

здобувачка вищої освіти, Державний податковий університет

V. O. Sadova,

*higher education student, State Tax University
email: sadovaaviktoria7@gmail.com*

ORCID 0009-0008-2303-631X

ЗАХИСТ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ НЕПОВНОЛІТНІХ У ПРАВООХОРОННІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

PROTECTION OF MINORS' PERSONAL DATA IN LAW ENFORCEMENT ACTIVITIES

Мета дослідження полягає в комплексному аналізі правових засад захисту персональних даних неповнолітніх у діяльності правоохоронних органів України, виявленні наявних прогалин у національному законодавстві та розробленні науково обґрунтованих рекомендацій щодо їхнього усунення з урахуванням міжнародного досвіду та актуальних європейських стандартів у сфері захисту приватності. Дослідження спрямоване на визначення рівня відповідності національної правової системи вимогам ЄС і міжнародним актам у сфері прав дитини.

Встановлено, що чинне законодавство України не забезпечує належного захисту персональних даних неповнолітніх у правоохоронній сфері. Наявні нормативно-правові акти мають фрагментарний характер, не враховують специфіку обробки даних дітей у кримінальному провадженні та оперативно-розшуковій діяльності, а також не



Ця робота ліцензується відповідно до [Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International License](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/).

© Новицька Н. Б., Садова В. О., 2026

містять спеціальних гарантій захисту цієї категорії осіб. Виявлено невідповідність положень національного законодавства стандартам Загального регламенту про захист даних (GDPR) ЄС, оновленої Конвенції Ради Європи 108+ (2018) та Загального коментаря № 25 (2021) Комітету ООН з прав дитини, які передбачають посилений рівень захисту цифрових прав дітей.

Під час дослідження виявлено системні порушення принципів мінімізації даних, обмеження мети обробки та строків зберігання персональних даних неповнолітніх у практичній діяльності правоохоронних органів. Це зумовлено відсутністю чітко визначених процедур, недостатнім рівнем правового регулювання та браком належного контролю за обробкою інформації про дітей.

Обґрунтовано потребу в запровадженні спеціальних правових та організаційних гарантій захисту даних дітей у правоохоронній сфері. Зокрема, запропоновано гармонізувати національне законодавство зі стандартами ЄС, ухвалити спеціальний нормативно-правовий акт щодо обробки персональних даних неповнолітніх, запровадити інститут уповноваженої особи із захисту персональних даних у правоохоронних органах.

Ключові слова: персональні дані, неповнолітні, правоохоронні органи, захист персональних даних, приватність, ювенальна юстиція, цифрові права дітей, обробка персональних даних.

The aim of this study is to conduct a comprehensive analysis of the legal framework for the protection of minors' personal data in the activities of law enforcement agencies of Ukraine, to identify existing gaps in national legislation, and to develop scientifically grounded recommendations for their elimination, taking into account international experience and current European standards in the field of privacy protection. The research is focused on determining the level of compliance of the national legal system with EU requirements and international legal instruments in the field of children's rights.

It has been established that the current legislation of Ukraine does not ensure adequate protection of minors' personal data in the law enforcement sphere. Existing legal acts are fragmented, do not take into account the specific nature of children's data processing in criminal proceedings and operational-search activities, and do not contain special safeguards for this category of individuals. A discrepancy has been identified between national legislation and the standards of the EU General Data Protection Regulation (GDPR), the modernized Council of Europe Convention 108+ (2018), and General Comment No. 25 (2021) of the UN Committee on the Rights of the Child, all of which provide an enhanced level of protection for children's digital rights.

The study revealed systemic violations of the principles of data minimization, purpose limitation, and storage limitation of minors' personal data in the practical activities of law enforcement authorities. This is caused by the absence of clearly defined procedures, an insufficient level of legal regulation, and a lack of adequate oversight over the processing of children's data.

The necessity of introducing special legal and organizational safeguards for the protection of children's data in the law enforcement sector has been substantiated. In particular, it is

Новицька Н. Б., Садова В. О. Захист персональних даних неповнолітніх у правоохоронній діяльності

proposed to harmonize national legislation with EU standards, adopt a special legal act regulating the processing of minors' personal data, and introduce the institution of a Data Protection Officer within law enforcement agencies.

Keywords: *personal data, minors, law enforcement agencies, personal data protection, privacy, juvenile justice, children's digital rights, processing of personal data.*

Постановка проблеми. Цифрова трансформація суспільства та поглиблення використання інформаційних технологій у правоохоронній діяльності зумовили кардинальні зміни в способах збирання, обробки та зберігання персональних даних. Правоохоронні органи, виконуючи свої функції із захисту публічного порядку, протидії злочинності та охорони прав громадян, щодня здійснюють масштабну обробку персональних даних, серед яких значну частку становлять відомості про неповнолітніх.

Чинне законодавство України не забезпечує належного рівня захисту персональних даних неповнолітніх у правоохоронній сфері. Норми Закону України «Про захист персональних даних» мають загальний характер і не враховують специфіки дитячої вразливості та особливостей правоохоронної діяльності. Це становить суттєву проблему як для забезпечення конституційних прав дітей, так і для інтеграції України до Європейського Союзу, що вимагає приведення національного законодавства у відповідність до стандартів GDPR та Конвенції 108+ [14].

Ситуація ускладнюється тим, що в правоохоронній практиці цифрові сліди неповнолітніх – від профілювання в соціальних мережах до фіксації системами відеонагляду з розпізнаванням облич – часто накопичуються без чітко визначених строків зберігання та ефективних механізмів верифікації згоди батьків чи опікунів. Відсутність спеціальних процедур «знеособлення» або повного видалення даних після досягнення дитиною повноліття створює ризик довгострокового «цифрового товару». Це може негативно вплинути на подальшу соціалізацію особи, її навчання чи працевлаштування, фактично порушуючи фундаментальне європейське «право бути забутим» (right to be forgotten) у контексті ювенальної юстиції.

Варто зазначити, що Директива ЄС 2016/680, яка безпосередньо регулює захист персональних даних у сфері кримінального судочинства, вимагає суворого розмежування категорій суб'єктів даних (наприклад, підозрюваних, свідків чи потерпілих), що є критично важливим для захисту прав дітей, які постраждали від правопорушень. Національний правовий вакуум у цьому питанні не лише гальмує виконання євроінтеграційних зобов'язань України, а й створює передумови для зловживань і витоку чутливої інформації. Саме тому нагальною потребою є розробка та впровадження спеціалізованих правових фільтрів і технічних регламентів, які б чітко обмежували межі втручання правоохоронних структур у приватне життя дитини в цифровому середовищі.

Актуальність дослідження підтверджується також і статистичними даними: за звітами Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, скарги на порушення права на захист персональних даних є однією з найбільш поширених категорій звернень, серед яких помітну частку становлять ситуації, пов'язані з дітьми.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання забезпечення інформаційної приватності та захисту персональних даних перебувають у центрі уваги багатьох вітчизняних і зарубіжних науковців. Стрімкий розвиток інформаційно-комунікаційних технологій та цифровізація правоохоронного сектору актуалізують потребу в переосмисленні класичних правових доктрин. Попри те, що проблема захисту персональних даних неповнолітніх у правоохоронній діяльності є порівняно новою та специфічною, фундаментальні теоретико-правові засади для її вирішення закладені в працях низки дослідників.

Теоретичний фундамент формування понятійного апарату та базових принципів обробки інформації досліджено в монографії О. М. Родіоненка [17]. Автор детально аналізує співвідношення понять «персональні дані» та «конфіденційна інформація», а також виокремлює принципи законності, адекватності, відповідності й ненадмірності обробки даних. У контексті ювенальної юстиції ці принципи (особливо принцип ненадмірності) набувають імперативного характеру, оскільки обмежують дискреційні повноваження правоохоронних органів щодо збирання відомостей про приватне життя дитини та її родини. Розвиток цієї проблематики через призму цивільного законодавства та судової практики знаходимо в праці А. В. Кардаш [18], яка розмежовує інформацію про особу та її персональні дані, що є критично важливим для визначення меж правосуб'єктності малолітніх і неповнолітніх осіб під час їхньої взаємодії з органами правопорядку.

Окрему групу досліджень становлять праці, присвячені вивченню міжнародних стандартів і зарубіжних моделей приватності, які слугують орієнтиром для адаптації національного законодавства. Зокрема, Ж. В. Удовенко [19] здійснює порівняльний аналіз нормативного регулювання країн ЄС та України щодо невтручання в особисте й сімейне життя учасників кримінального провадження. Висновки автора мають вагоме значення для формування концепції «дружнього до дитини правосуддя», оскільки наголошують на потребі в дотриманні процесуальних гарантій і прав уразливих суб'єктів під час слідчих дій. Теоретико-правові моделі захисту інформації в мережі «Інтернет» (зокрема, американську та європейську) крізь призму права на повагу до приватного життя досліджує Т. П. Попович [20], що дає змогу оцінити ефективність різних підходів до охорони цифрових слідів неповнолітніх.

Специфіка функціонування правових інститутів у віртуальному просторі та пов'язані з цим кіберзагрози висвітлені в працях В. Б. Наумова та С. Л. Гнатюка [21]. В. Б. Наумов фокусує увагу на правовому регулюванні поширення інформації в мережі, проблемах несанкціонованого збору даних про користувачів та відповідальності володільців вебресурсів, що безпосередньо екстраполюється на сферу кіберзлочинності, де жертвами часто стають діти. Зі свого боку С. Л. Гнатюк [22] досліджує еволюцію поняття «прайвесі» в сучасному європейському праві та техніко-технологічні аспекти захисту даних у кіберпросторі. Його напрацювання є цінними для розробки безпекових регламентів відомчих баз даних і реєстрів правоохоронних органів України з метою унеможливлення витоку чутливої інформації про неповнолітніх.

Питання процесуального статусу неповнолітніх у кримінальному провадженні, безпосередньо пов'язані із захистом їхніх персональних даних, вивчала І. В. Гловюк,

*Новицька Н. Б., Садова В. О. Захист персональних даних
неповнолітніх у правоохоронній діяльності*

яка проаналізувала функціональний зміст прав дитини в кримінальному процесі [2]. Проблематику правових гарантій неповнолітніх у системі кримінального судочинства комплексно розглядав Л. М. Лобойко, обґрунтовуючи потребу в посиленому процесуальному захисті цієї категорії учасників провадження [7].

Специфічні проблеми захисту дітей від онлайн-злочинності та обробки їхніх персональних даних у цифровому середовищі досліджувала Я. О. Триньова [16]. Питання відповідальності за порушення права на захист персональних даних, зокрема щодо вразливих груп, розглядав К. І. Беляков [1].

На міжнародному рівні питання цифрових прав дітей найбільш детально досліджували С. Лівінгстон та М. Стойлова, які обґрунтували потребу в комплексному підході до захисту даних дітей у цифровому середовищі та сформулювали систему індикаторів для оцінювання рівня ризиків [9]. М. Маценайте проаналізувала еволюцію підходів до захисту права дитини на приватність і вплив GDPR на захист дитячих персональних даних в онлайн-середовищі, сформулювавши критичне оцінювання механізму отримання згоди [8].

Принципово важливим міжнародним документом, що визначає сучасні стандарти захисту прав дітей у цифровому середовищі, є Загальний коментар № 25 (2021) Комітету ООН з прав дитини [3]. Документ містить конкретні рекомендації щодо обробки персональних даних дітей органами публічної влади та вперше на рівні ООН комплексно регулює цифрові права дитини. Оновлена Конвенція Ради Європи 108+ (2018) встановлює принципово нові стандарти захисту даних загалом, а її положення щодо особливих категорій даних і спеціального захисту вразливих груп мають безпосереднє значення для захисту персональних даних неповнолітніх [4].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на значну кількість наукових праць, присвячених захисту прав дитини, кримінальному процесу та регулюванню персональних даних, проблема захисту персональних даних неповнолітніх саме в правоохоронній діяльності залишається недостатньо дослідженою. У науковій літературі переважно розглядаються окремі аспекти цифрових прав дітей, процесуального статусу неповнолітніх або загальні питання захисту персональних даних, тоді як комплексний аналіз механізмів обробки, зберігання та використання персональних даних дітей правоохоронними органами фактично відсутній.

Мета статті полягає в комплексному дослідженні правових засад захисту персональних даних неповнолітніх у діяльності правоохоронних органів України, виявленні прогалин у нормативно-правовому регулюванні та формулюванні науково обґрунтованих пропозицій щодо вдосконалення відповідного законодавства з урахуванням міжнародних стандартів і кращих зарубіжних практик.

Виклад основного матеріалу. У сучасній юриспруденції дитина розглядається як суб'єкт із особливим правовим статусом, що обумовлено її специфічним психофізіологічним розвитком та обмеженими юридичними можливостями. У зв'язку з цим закон обмежує обсяг дієздатності осіб, які не досягли повноліття, а забезпечення їхньої конфіденційності у сфері обміну інформацією базується на окремо визначених засадах. Органи державної влади зобов'язані встановити дієві правові запобіжники під час накопичення, систематизації, використання чи поширення відомостей про неповнолітніх, насамперед у межах віртуального середовища.

Водночас специфіка правоохоронної діяльності вимагає відходу від традиційних цивільно-правових механізмів реалізації інформаційних прав, оскільки стандартні інструменти захисту приватності часто виявляються неефективними в умовах кримінального процесу. Примусовий характер збирання відомостей органами правопорядку актуалізує потребу в нормативному закріпленні суворого балансу між державним інтересом щодо розслідування злочинів і недоторканністю особистої сфери дитини. Це актуалізує розробку галузевих регламентів обробки інформації, які б мінімізували ризики зловживань та враховували пріоритет найкращих інтересів неповнолітньої особи на кожній стадії юридичного провадження.

Неповнолітні займають особливе місце серед суб'єктів права на захист персональних даних з огляду на їхній правовий статус і специфіку соціально-психологічного розвитку. За законодавством України, неповнолітніми вважаються особи, які не досягли 18-річного віку [13, ст. 1]. Водночас потрібно розрізняти малолітніх осіб (до 14 років) та, власне, неповнолітніх (від 14 до 18 років), оскільки їхня правосуб'єктність суттєво різниться. Малолітні мають лише часткову цивільну дієздатність і можуть самостійно вчиняти лише дрібні побутові правочини. Неповнолітні від 14 до 18 років наділені неповною цивільною дієздатністю.

Ця обмежена правосуб'єктність безпосередньо впливає на питання згоди на обробку персональних даних: дитина зазвичай не може надати юридично значиму самостійну згоду на обробку своїх даних у більшості випадків, що вимагає залучення законних представників. Однак у правоохоронній сфері ця вимога не завжди може бути дотримана, зокрема в разі вчинення злочину стосовно дитини саме її батьками або опікунами.

У ситуаціях конфлікту інтересів між дитиною та її законними представниками виникає складна правова колізія. Для забезпечення належного захисту персональних даних та інтересів неповнолітнього в таких випадках стає критично важливим залучення незалежних суб'єктів – представників органів опіки та піклування, адвокатів системи безоплатної правової допомоги або спеціалізованих психологів. Під час процесуальних дій (допитів, освідувань, психологічних чи судово-медичних експертиз) правоохоронці збирають масив надчутливої інформації, розголошення якої може завдати непоправної шкоди психіці. Тому обробка таких даних має базуватися на концепції «дружнього до дитини правосуддя», що вимагає суворої мінімізації інформаційного втручання та недопущення вторинної віктимізації через необережне поводження з деталями особистого життя постраждалих або свідків.

Додатковим деструктивним чинником у цьому контексті є ризик інституційного розголошення інформації всередині самої правоохоронної системи та під час взаємодії з іншими державними інституціями. За відсутності чітких міжвідомчих протоколів конфіденційні матеріали кримінальних проваджень, що містять деталі інтимного характеру або медичні відомості про дитину, можуть передаватися до закладів освіти, соціальних служб чи центрів пробації без реальної процесуальної потреби. Така надмірна циркуляція даних руйнує межі приватності неповнолітнього, провокуючи упереджене ставлення з боку педагогів та однолітків. Відтак концепція «дружнього до дитини правосуддя» має імперативно містити принцип «обмеження доступу за посадовою потребою» (need-to-know), коли кожний факт ознайомлення із матеріалами справи

фіксується в автоматичному режимі, а коло осіб, які мають допуск до файлу дитини, зводиться до абсолютного мінімуму.

Крім того, сучасні реалії вимагають переосмислення підходів до документування слідчих дій за участю неповнолітніх осіб, зокрема обов'язкової відеофіксації допитів, яка здійснюється для уникнення повторного опитування дитини. Хоча створення таких аудіовізуальних записів спрямоване на захист психіки постраждалого, самі собою цифрові файли стають об'єктом підвищеного ризику, оскільки містять біометричні дані, міміку, голос та емоційні реакції дитини. Сучасне українське законодавство не дає чіткої відповіді на питання, як саме захистити ці медіафайли від кіберзагроз, несанкціонованого копіювання чи випадкового витоку в інформаційний простір. Для нейтралізації цих загроз правоохоронна сфера потребує впровадження спеціальних стандартів шифрування та суворих часових обмежень на зберігання схожих мультимедійних доказів, які мають знищуватися або безповоротно архівуватися одразу після винесення остаточного судового рішення в справі.

Окремим викликом є подальше зберігання зібраних відомостей у відомчих інформаційно-телекомунікаційних системах і реєстрах правоохоронних органів. На сьогодні вітчизняна нормативна база не містить достатніх спеціальних гарантій щодо автоматичного знеособлення, блокування або знищення цифрових і біометричних слідів дитини (наприклад, фотографій, ДНК-зразків чи аудіовізуальних записів допиту) після завершення розслідування. Застосування до неповнолітніх стандартних, тривалих строків зберігання інформації суперечить європейським правовим стандартам, які виокремлюють дітей у категорію підвищеної вразливості. Відтак існує нагальна потреба у впровадженні посилених протоколів доступу до «дитячих» файлів і криптографічного захисту, щоб унеможливити витік даних та уникнути соціальної стигматизації особи в її дорослому житті.

С. Лівінгстон і М. Стойлова в своїх дослідженнях переконливо доводять, що діти є не пасивними об'єктами захисту, а активними учасниками цифрового середовища, які мають право на самостійне формування своєї цифрової ідентичності [9, с. 18–22]. Це означає, що система захисту персональних даних неповнолітніх має знаходити баланс між патерналістським захистом і повагою до зростаючої автономії дитини. Правоохоронні органи, відповідно, не можуть ігнорувати думку дитини щодо обробки її даних навіть тоді, коли вимога отримання офіційної згоди не застосовується через юридичну обмеженість її дієздатності.

Специфічну проблему становить обробка біометричних даних неповнолітніх: відбитків пальців, зображень обличчя, зразків ДНК. Ці дані, будучи унікальними та незмінними ідентифікаторами особи, вимагають найвищого рівня захисту з огляду на незворотний характер їхнього потенційного розкриття. GDPR відносить біометричні дані до спеціальних категорій, обробка яких загалом забороняється, за винятком спеціально передбачених підстав [15, ст. 9]. Стаття 7 Закону України «Про захист персональних даних» також вносить біометричні дані до особливих категорій [10, ст. 7], однак спеціальних правил щодо обробки таких даних стосовно неповнолітніх у правоохоронній діяльності вітчизняне законодавство не містить.

Особливо гострою є проблема захисту даних неповнолітніх, які є жертвами злочинів проти статевої недоторканності та статевої свободи особи, передбачених статтями 152–156 Кримінального кодексу України [5]. Інформація про цих дітей нерідко стає відомою широкому загалу через витоки з правоохоронних органів або неналежне поводження з матеріалами провадження. Стаття 27 КПК України встановлює загальний принцип гласності кримінального провадження, однак частина 2 цієї статті передбачає можливість закритого судового розгляду для захисту інтересів дітей [6, ст. 27]. Водночас механізм захисту персональних даних дитини поза межами судового розгляду, наприклад на стадії досудового розслідування або під час оперативно-розшукових заходів, у КПК України не врегульований з достатнім рівнем конкретності. Стаття 222 КПК України встановлює загальну заборону розголошення відомостей досудового розслідування [6, ст. 222], однак спеціальний механізм захисту ідентифікованих даних дитини в матеріалах провадження відсутній.

Закон України від 18.02.1992 № 2135-XII «Про оперативно-розшукову діяльність» надає правоохоронним органам широкі повноваження зі збирання інформації про осіб [12]. Водночас Закон не містить жодних спеціальних обмежень чи додаткових гарантій стосовно збирання оперативної інформації про дітей.

Правоохоронні органи, зокрема підрозділи Національної поліції України в справах дітей, ведуть облік неповнолітніх, схильних до правопорушень, або тих, які перебувають у складних життєвих обставинах. Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII «Про Національну поліцію» надає поліції повноваження зі збирання та обробки персональних даних у межах виконання своїх функцій [11, ст. 26]. Однак порядок ведення профілактичного обліку, підстави внесення неповнолітнього до облікових реєстрів, строки зберігання даних та умови їхнього видалення не визначені з достатньою правовою визначеністю.

Правоохоронні органи України використовують численні інформаційні системи, що містять персональні дані неповнолітніх: Єдиний реєстр досудових розслідувань (ЄРДР), бази даних Інтерполу, реєстри зниклих осіб, бази даних торгівлі людьми, Інформаційно-телекомунікаційна система МВС тощо. Рівень захисту персональних даних у цих системах є нерівномірним і не завжди відповідає сучасним вимогам кібербезпеки та захисту даних.

Практика неправомірного розголошення персональних даних неповнолітніх у засобах масової інформації залишається серйозною проблемою. Незважаючи на заборону розголошення відомостей досудового розслідування (ст. 222 КПК України) [6, ст. 222] та конституційний захист приватності, факти незаконного оприлюднення персональних даних дітей-учасників провадження в ЗМІ, зокрема фотографій та ідентифікованих відомостей, залишаються розповсюдженням явищем. Така ситуація не лише грубо порушує права дитини на конфіденційність, а й може завдати їй глибокої психологічної травми чи спровокувати повторну віктимізацію в суспільстві.

Для ефективного розв'язання цієї проблеми потрібен комплексний підхід, що поєднує нормативно-правові й технологічні інструменти. Першочерговим кроком має стати суттєве посилення адміністративної та кримінальної відповідальності для

представників ЗМІ й службових осіб за витік і публікацію чутливих даних неповнолітніх. Паралельно з цим доцільно впровадити в роботу правоохоронних органів обов'язкове програмне знеособлення (деперсоналізацію) будь-яких матеріалів слідства, які передаються медіа, що дасть змогу мінімізувати людський чинник і надійно захистити приватність дітей.

Висновки. Проведене дослідження дало нагоду встановити, що захист персональних даних неповнолітніх у правоохоронній діяльності є важливою складовою забезпечення прав дитини та дотримання принципу недоторканності приватного життя. Особливість цього інституту полягає в потребі поєднання інтересів державної безпеки, ефективного здійснення правоохоронної діяльності та гарантування прав дітей як особливо вразливої категорії суб'єктів персональних даних.

У процесі дослідження було з'ясовано, що чинне законодавство України не містить достатньо ефективних механізмів захисту персональних даних дітей у діяльності правоохоронних органів. Законодавчі акти мають переважно загальний характер і не враховують специфіку обробки інформації про неповнолітніх під час кримінального провадження, оперативно-розшукової діяльності чи профілактичної роботи поліції.

Встановлено, що для вдосконалення системи захисту персональних даних неповнолітніх потрібен комплексний підхід, який має поєднувати законодавчі, організаційні та освітні заходи. Доцільним є внесення змін до національного законодавства з урахуванням міжнародних стандартів, запровадження спеціальних процедур обробки даних дітей у правоохоронній сфері, посилення інституційного контролю та підвищення рівня професійної підготовки працівників правоохоронних органів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Беляков К. І. Інформатизація в Україні: проблеми організаційного, правового та наукового забезпечення : монографія. Київ : КВІЦ, 2008. 576 с.
2. Гловюк І. В. Кримінально-процесуальні функції: теоретико-методологічні засади і практика реалізації : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.09. Одеса : Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.», 2015. 602 с.
3. Комітет ООН з прав дитини. Загальний коментар № 25 (2021) щодо прав дітей у зв'язку з цифровим середовищем : CRC/C/GC/25. Женева : ООН, 2021. 42 с. URL : https://tbinternet.ohchr.org/_layouts/15/treatybodyexternal/Download.aspx?symbolno=CRC%2FC%2F25&Lang=en
4. Конвенція Ради Європи про захист осіб у зв'язку з автоматизованою обробкою персональних даних (ETS 108) з Протоколом про внесення змін від 10 жовтня 2018 р. (Конвенція 108+). URL : <https://rm.coe.int/convention-108-convention-for-the-protection-of-individuals-with-regar/16808b36f1>
5. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25–26. Ст. 131. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>

6. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 9–10, 11–12, 13. Ст. 88. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>
7. Лобойко Л. М. Кримінальний процес : підручник. Київ : Істина, 2014. 432 с.
8. Macenaite M. From universal towards child-specific protection of the right to privacy online: dilemmas in the EU General Data Protection Regulation. *New Media & Society*. 2017. Vol. 19, No. 5. P. 765–779.
9. Livingstone S., Stoilova M., Nandagiri R. Children's data and privacy online: Growing up in a digital age. An evidence review. London : London School of Economics and Political Science, 2019. 53 p.
10. Про захист персональних даних : Закон України від 01.06.2010 № 2297-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2010. № 34. Ст. 481. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17>
11. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 40–41. Ст. 379. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>
12. Про оперативно-розшукову діяльність : Закон України від 18.02.1992 № 2135-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 22. Ст. 303. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12>
13. Про охорону дитинства : Закон України від 26.04.2001 № 2402-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 30. Ст. 142. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2402-14>
14. Convention 108+ : Convention for the Protection of Individuals with regard to the Processing of Personal Data / Рада Європи. URL : <https://www.coe.int/en/web/data-protection/convention108-and-protocol>
15. Регламент (ЄС) 2016/679 Європейського Парламенту та Ради від 27 квітня 2016 р. про захист фізичних осіб у зв'язку з обробкою персональних даних і про вільний рух таких даних (GDPR). OJ L 119. 04.05.2016. P. 1–88.
16. Триньова Я. О. Правові механізми захисту дітей від кіберзлочинності: вітчизняний та зарубіжний досвід. *Право України*. 2021. № 4. С. 148–165.
17. Захист персональних даних: Правове регулювання та практичні аспекти / М. В. Бем, І. М. Городинський, Г. Саттон, О. М. Родіоненко. Київ : К.ІІ.С., 2015. 220 с.
18. Кардаш А. В. Конституційно-правовий захист інформації про особу (порівняльно-правовий аспект). Харків, 2019. 228 с.
19. Удовенко Ж. В. Аналіз міжнародного законодавства щодо невтручання в особисте та сімейне життя. *Часопис Київського університету права*. 2020. № 2. С. 383–386. DOI : <https://doi.org/10.36695/2219-5521.2.2020.73>
20. Попович Т. П. Право особи на захист персональних даних в Інтернеті: теоретико-правові аспекти. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2021. № 2. С. 51–54. DOI : <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2021.02.9>
21. Гнатюк С. Л. Особливості захисту персональних даних в сучасному кіберпросторі: нормативно-правовий досвід ЄС. *Проблеми захисту прав людини в інформаційному*

суспільстві. Київ : НДПП НАПрН України, Національний інститут стратегічних досліджень, Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, НТУУ «КПІ» Вид-во «Політехніка», 2016. С. 88–96.

22. Гнатюк С. Л. Особливості захисту персональних даних у сучасному кіберпросторі: правові та техніко-технологічні аспекти. Київ : НІСД, 2014. С. 92.

Дата надходження 18.02.2026

Дата прийняття 10.03.2026

Дата рекомендації 28.05.2026

Дата публікації 30.06.2026